

VVE-RAPPORT

DEFINITIEF RAPPORT VAN HET ONDERZOEK IN HET KADER VAN DE VOOR- EN VROEGSCHOOLSE EDUCATIE

PEUTERSPEELZAAL 'T KWETTERNEST ALGEMENE SCHOOL OOST

Locatie(s)	: peuterspeelzaal 't Kwetternest
	: Algemene School Oost
Brinnr.	: 12HG
Plaats	: Bergen op Zoom
Onderzoeksnummer	: 14949 + 14947
Documentnummer	: 3143824
Datum onderzoek	: 6 juni 2011
Datum vaststelling rapport	: 14 september 2011

1. INLEIDING

Dit rapport is het verslag van een onderzoek van de Inspectie van het Onderwijs naar de kwaliteit van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE). VVE is bedoeld voor jonge kinderen die onvoldoende zijn toegerust voor een soepele instroom in groep 3 van het basisonderwijs, waardoor ze grote kans lopen om achterop te raken.

In dit rapport worden de volgende onderwerpen besproken:

- De voorwaarden van VVE
- De ouders
- De kwaliteit van de educatie
  - Het VVE-programma, zoals dat wordt aangeboden
  - Het pedagogisch klimaat
  - Het educatief handelen
- De ontwikkeling, zorg en begeleiding
- De kwaliteitszorg
- De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool
- De resultaten van VVE

Elk van de VVE-kwaliteitsaspecten is uiteengelegd in indicatoren. Als een indicator beoordeeld wordt, gebeurt dat doorgaans met de volgende oordelen:

1. Staat in de kinderschoenen: verbeteringen zijn dringend nodig
Deze kwalificatie geeft aan dat er écht iets verbeterd dient te worden.
2. Enigszins ontwikkeld: verbeteringen zijn wenselijk
Deze kwalificatie geeft aan dat het wenselijk is dat iets verbeterd wordt.
3. Voldoende
4. Goed ontwikkeld: een voorbeeld voor anderen
Deze kwalificatie geeft aan dat dit aspect in orde is, en wel op een zodanige manier dat andere voor- en/of vroegscholen hiervan kunnen leren.

Opbouw van het rapport

Hoofdstuk 2 beschrijft het totaalbeeld van het onderzoek. De beoordeelde onderwerpen (indicatoren) staan in hoofdstuk 3, met eerst de oordelen en daarna een toelichting als dat nodig is. Als er op basis van dit onderzoek afspraken gemaakt zijn, staan die in hoofdstuk 4.

Groepsinformatie peutergroepen

Aantal peuters 't Kwetternest: 44, waarvan 10 doelgroeppeuters

Groepsinformatie kleutergroepen

Aantal kleuters in groep 1-2a: 19, waarvan 8 doelgroepkleuters (volgens de gewichtentelling)

Aantal kleuters in groep 1-2b: 24, waarvan 7 doelgroepkleuters (volgens de gewichtentelling)

Aantal kleuters in groep 1-2c: 20, waarvan 5 doelgroepkleuters (volgens de gewichtentelling)

Aantal kleuters in groep 1-2d: 19, waarvan 8 doelgroepkleuters (volgens de gewichtentelling)

2. HET TOTAALBEELD

Peuterspeelzaal 't Kwetternest vormt samen Algemene School Oost een VVE-koppel in de wijk Oost in de gemeente Bergen op Zoom. De voorschool is gevestigd in een klaslokaal van de basisschool. Algemene School Oost is gehuisvest in een hoofdgebouw en een nabij gelegen dependance. Peuterspeelzaal 't Kwetternest is gehuisvest in deze dependance waar ook twee kleutergroepen van de basisschool zitten. De andere twee kleutergroepen zijn gehuisvest in het hoofdgebouw. De twee gebouwen staan in dezelfde straat.

In Bergen op Zoom wordt op alle peuterspeelzalen van Stichting Peuterspeelzaalwerk Bergen op Zoom (SPB) gewerkt met een erkende methode Voor- en Vroegschoolse educatie (VVE). Op peuterspeelzaal 't Kwetternest wordt gewerkt met het gecertificeerde VVE-programma Piramide. Op Algemene School Oost is voor hetzelfde programma gekozen. De peuterspeelzaal maakt deel uit van de Stichting Peuterspeelzaalwerk Bergen op Zoom (SPB). Alle negentien peuterspeelzalen in Bergen op Zoom zijn een VVE-zaal. Algemene School Oost is één van de vijf basisscholen van de Stichting Algemeen Bijzonder Basisonderwijs (ABBO).

Op zowel de voor- als vroegschool is het algemene beeld dat op alle aspecten sprake is van een overwegend voldoende kwaliteit. Op beide instellingen is sprake van een positief pedagogisch klimaat en betrokken, enthousiaste leidsters en leerkrachten. Voor de peuterspeelzaal en/of de basisschool liggen nog kansen voor verbetering op enkele indicatoren bij de aspecten ouderbetrokkenheid, kwaliteitszorg en de doorgaande lijn. Daarnaast heeft de inspectie ook geconstateerd dat bij een enkele indicator de gerealiseerde kwaliteit een voorbeeld kan zijn voor andere voor- en vroegscholen.

Omdat op gemeentelijk niveau geen prestatieafspraken in de zin van minimale opbrengsten met de VVE-instellingen zijn gemaakt, geeft de inspectie geen oordeel over de opbrengsten van het VVE-beleid. Met de school is wel gesproken over de beschikbaar gestelde toetsgegevens.

3. DE OORDELEN MET EEN TOELICHTING ALS DAT NODIG IS

A CONDITIES	't Kwetternest	Algemene School Oost
A0.1 Er is een recent GGD-rapport beschikbaar	3	nvt
A0.2 In het rapport zijn de basisvoorwaarden voor voorschoolse educatie getoetst	2	nvt
A1 Een integraal VVE-programma		
A1.1 Naam/namen van programma(s)	't Kwetternest: Piramide Algemene School Oost: Piramide	
A1.2 Wat is de kwaliteit van het programma?	3	3
A2 De groepsgrootte voldoet aan de maximumeisen (voorschool)	3	nvt
A3 Leidster - kind ratio ("dubbele bezetting")	3	3
A4 Voldoende VVE-tijd		
A4.1 De peuters bezoeken de voorschool gedurende voldoende tijd (per week)	3	nvt
A4.2 Wat is doorgaans de beginleeftijd voor VVE?	't Kwetternest: 2,5 jaar	
A5 Kwaliteit beroepskrachten		
A5.2 Alle beroepskrachten zijn toereikend gekwalificeerd (opleiding)	3	3
A5.3 Alle beroepskrachten spreken voldoende Nederlands	3	3
A5.4 Alle beroepskrachten zijn toereikend geschoold (voor het VVE-programma)	4	4
A5.5 Er is een jaarlijks VVE-opleidingsplan	3	3

In de wet Kinderopvang is geregeld dat de GGD als toezichthouder alle geregistreerde kindcentra inspecteert. In Bergen op Zoom heeft de GGD West Brabant alle peuterspeelzalen in 2010 bezocht. Op basis van de Verordening kwaliteitsregels peuterspeelzaalwerk en het daaruit afgeleide toetsingskader is in een regulier inspectiebezoek in juni 2010 de kwaliteit van de opvang op peuterspeelzaal 't Kwetternest beoordeeld. In dat onderzoek zijn niet alle basisvoorwaarden die vanaf juli 2010 gelden, door de GGD beoordeeld. Wel beoordeeld zijn de maximum groepsgrootte, de dubbele bezetting en de kwalificatie van de groepsleidsters. Deze oordelen heeft de inspectie geverifieerd en overgenomen. De kwaliteit van de overige basisvoorwaarden heeft de inspectie in dit onderzoek beoordeeld.

Op de voorschool wordt aan alle basisvoorwaarden voldaan. Op de vroegschool is weliswaar geen sprake van een dubbele bezetting van de groepen leerlingen, maar gedurende meerdere dagdelen is een tutor beschikbaar.

De gemeente heeft als voorwaarde voor VVE-zalen een maximum groepsgrootte gesteld van zestien kinderen. Daaraan voldoet peuterspeelzaal 't Kwetternest. De voorschool werkt in principe met vaste groepen peuters. Omdat echter niet alle peuters evenveel dagdelen komen, is dit niet voor alle dagdelen te realiseren. Ook wordt rekening gehouden met opgegeven voorkeur van ouders. VVE- kinderen bezoeken de peuterspeelzaal gedurende vier of vijf dagdelen en niet-VVE kinderen gedurende drie dagdelen per week. Per dagdeel bestaat de groep uit maximaal zestien kinderen in de leeftijdscategorie van 2,5 tot 4 jaar.

De leidsters van de voorschool zijn geprofessionaliseerd in en gecertificeerd voor het VVE-programma Piramide, Eén leidster bezit ook het certificaat voor Startblokken. Ook de kleuterleerkrachten van de basisschool zijn Piramide-gecertificeerd. Het is beleid van de school om leerkrachten die werkzaam zijn in de groepen 1-2 te laten professionaliseren en certificeren voor het VVE-programma dat ze gebruiken. Zo is een leerkracht die vorig jaar voor het eerst voor de groep stond, meteen de Piramide-opleiding gaan volden. SPB heeft de beschikking over een eigen kenniscentrum waarbinnen gecertificeerde VVE-trainsters, de scholing, bijscholing en begeleiding van de leidsters in hun dagelijks werk verzorgen. In totaal komen alle SPB-leidsters viermaal per jaar onder leiding van een VVE-trainster bij elkaar om onderwerpen als actuele ontwikkelingen, knelpunten, enzovoort met elkaar te bespreken. Algemene School Oost werkt aan het versterken

van competenties van de leerkrachten door middel van onder andere klassenbezoeken en nascholing.

B OUDERS	't Kwetternest	Algemene School Oost
B1 Gericht ouderbeleid	2	2
B2 Ouders zijn vooraf adequaat geïnformeerd	3	3
B3 Intake	2	3
B4 Stimuleren om thuis ontwikkelingsstimulerende activiteiten te doen	3	3
B5 Participatie in VVE-activiteiten in de voor/vroegschool	3	3
B6 Informeren over de ontwikkeling van hun kind	3	3
B7 Rekening houden met de thuistaal	4	3

In het algemeen zijn zowel de voor- als vroegschool met hun inspanningen er in geslaagd om de ouders voldoende te betrekken bij en deelgenoot te maken van VVE. De ouders waarmee de inspectie heeft gesproken beamen dit en zijn tevreden over hun keuze voor de voor- en vroegschool. Als belangrijkste reden voor plaatsing van hun kind op deze voorschool wordt de nabije ligging in de buurt genoemd. De ouders vinden dat het personeel makkelijk toegankelijk is voor persoonlijke vragen of gesprekken. Ouders worden goed op de hoogte gehouden van de ontwikkeling van hun kind, ook tijdens de informele contacten.

De toeleiding van de ouders naar een voorschoolse voorziening gebeurt voor een belangrijk deel via de consultatiebureaus. Een intensieve informatievoorziening door SPB vindt plaats bij doelgroepouders die aarzelen om hun kind in te schrijven bij een voorschool. Eenmaal aangemeld bij de voorschool, volgt een uitgebreide intake en krijgen ouders een informatiepakketje met algemene informatie over SPB en meer specifieke informatie over de VVE-werkwijze op de peuterspeelzaal waar de betreffende peuter is ingeschreven. De intake van 't Kwetternest kan worden verbeterd door een intakeformulier in gebruik te nemen van waaruit een breed beeld ontstaat van het kind en de ontwikkelfase waarin het zich bevindt. Dit geldt ook voor het intakeformulier van de school. Een sterk punt van de school is echter dat binnen vier weken nadat een kind op school gestart is, de groepsleerkracht een huisbezoek aflegt. Tijdens dit bezoek worden veel aanvullende intakegegevens verzameld.

Ouderbetrokkenheid is zowel voor peuterspeelzaal 't Kwetternest als Algemene School Oost een belangrijk aandachtspunt waarin volop geïnvesteerd wordt. De spelinloop wordt zowel op de peuterspeelzaal als op de basisschool gezien als een moment waarop ouders samen met hun kind kunnen spelen en ouders en leidster/leerkracht informatie kunnen uitwisselen. Deze tijd zou vooral voor de peuterspeelzaal nog beter benut kunnen worden door de ouders actief te betrekken bij het spel met het kind, om daarmee het doel en de werkwijze van ontwikkelingsgericht spelen te demonstreren. Nu blijven veel ouders wel, maar zij ondernemen geen activiteiten met hun kind. De spelinloop voor de vroegschool wordt strak georganiseerd. De inloop is wisselend gericht op samen lezen of samen spelen. De belangrijkste informatie over de actuele thema's geeft de voorschool in een themabrief voor ouders. Daarin wordt het nieuwe thema, met woorden/begrippen, liedjes en korte inhoud aangegeven.

De mate van ouderbetrokkenheid wordt door de voor- en vroegschool wisselend ervaren. Ouders hebben wel belangstelling, maar werken ook vaak waardoor er minder tijd overblijft om actief betrokken te zijn. Het in voldoende mate betrekken van alle ouders vraagt een blijvende, actieve inspanning van de leidsters en leerkrachten. Er wordt per thema gekeken of er kansen liggen voor activiteiten, zoals bijvoorbeeld het bezoek aan de melkboerderij. Dit soort activiteiten levert veel gespreksstof op en bevordert de interactie. Het zou een uitdaging voor zowel de voor- als de vroegschool kunnen zijn, om hierin ook gezamenlijke activiteiten te organiseren. Noch bij de voor- als vroegschool is een ouderbeleid met daarin een gerichte visie met doelen omschreven. Hiervoor is het wenselijk om eerst een analyse van de ouderpopulatie op te stellen. Op basis van de analyse moeten de wensen en mogelijkheden van de ouders in beeld gebracht worden en de eigen doelstellingen ten aanzien van de rol van ouders in de voor- en vroegschoolse educatie. Het verdient aanbeveling dat een voor- en vroegschool in dezelfde wijk, die dezelfde

ouderpopulatie bedienen, een gedeelde basis leggen voor het ouderbeleid om deze op organisatieniveau verder te concretiseren.

Indien ouders het wensen, is het op de voor- en vroegschool mogelijk een afspraak te maken voor een gesprek over de eventuele zorgen die ouders hebben. Dat initiatief kan ook van de leidsters of leerkracht uitgaan. Om alle ouders toch structureel op de hoogte te houden van de algehele ontwikkeling en cognitieve ontwikkeling van hun kind(eren), organiseren zowel de voor- als vroegschool structureel oudergesprekken.

Met de leidsters en leerkrachten is gesproken over de mogelijkheid om bij een overdrachtsbespreking ook ouders te betrekken.

Om de communicatie met anderstalige ouders te vergemakkelijken kan SPB gebruik maken van tolken die, zo nodig, bij een oudergesprek kunnen vertalen. Een voorbeeld voor andere voorscholen.

C KWALITEIT VAN DE UITVOERING VAN VVE	't Kwetternest	Algemene School Oost
C1 Kwaliteit van de educatie: het aangeboden programma		
C1.1 Een integraal VVE-programma	3	3
C1.2 Werken met een doelgerichte planning	3	3
C1.3 Het aanbod gericht op de taalontwikkeling is voldoende dekkend	3	3
C1.4 Het aanbod klimt op in moeilijkheidsgraad en er wordt gedifferentieerd	3	3
C2 Kwaliteit van de educatie: het pedagogisch klimaat		
C2.1 Het pedagogisch handelen van de leidsters/leerkrachten is respectvol	3	3
C2.2 De leidsters/leerkrachten hanteren duidelijke pedagogische gedragsgrenzen	3	3
C2.3 De leidsters/leerkrachten stimuleren de sociale vaardigheden en de persoonlijke competenties van de kinderen	3	3
C2.4 De leidsters/leerkrachten tonen respect voor de autonomie van het kind	3	3
C2.5 De inrichting van de ruimte is aantrekkelijk, uitdagend en spelen taal-uitlokkend	3	3
C3 Kwaliteit van de educatie: het educatief handelen		
C3.1 Het educatief handelen van beide leidsters/leerkrachten is goed op elkaar afgestemd	3	3
C3.2 Er worden effectieve en gerichte activiteiten voor de taalontwikkeling uitgevoerd	3	3
C3.3 De leidsters/leerkrachten bevorderen de interactie met en tussen kinderen	3	3
C3.4 De leidsters/leerkrachten stimuleren actieve betrokkenheid van de kinderen en verrijken het spelen en werken	3	3
C3.5 De leidsters/leerkrachten bevorderen de ontwikkeling van aanpakgedrag (strategieën) bij de kinderen	3	3
C3.6 Het gedrag van de leidsters/leerkrachten met de kinderen is responsief	3	3
C3.7 De leidsters/leerkrachten stemmen de activiteiten af op verschillen in de ontwikkeling van de individuele kinderen	3	3

Peuterspeelzaal 't Kwetternest en Algemene School Oost maken structureel gebruik van het programma Piramide, zoals het ook bedoeld is. Ze hebben daarvoor een jaarplanning opgesteld

waarin voldoende thema's voor dit schooljaar zijn gepland. Deze jaarplanning is in onderling overleg tussen de voor- en voerschool opgesteld.

Het pedagogisch handelen van de leidsters en leerkrachten kenmerkt zich door een begripvolle en geduldige omgang met de kinderen, waarin als het nodig is kinderen ook aangesproken worden op ongewenst gedrag. Hierdoor heerste er in alle bezochte groepen een rustige speel- en werksfeer. Op de voerschool is sprake van een uitdagende speelleeromgeving met voldoende aandacht voor het uitlokken van taal. Het thema verkeer was goed zichtbaar gemaakt. Op de voerschool is de inrichting van de lokalen zeer rijk en kleurrijk ingericht. Het thema dat actueel was, was weliswaar terug te vinden, maar sprong niet naar voren. Het is aan te bevelen om nog eens kritisch naar de inrichting van de lokalen te kijken, vanuit het oogpunt van functionaliteit en de mate waarin de inrichting ondersteunen is voor het onderwijs. Het educatief handelen van de leidsters en leerkrachten voldoet op alle beoordeelde indicatoren aan de verwachtingen. Ook bij de afstemming van het aanbod op de aanwezige niveauverschillen zijn zowel op 't Kwetternest als Algemene School Oost positief gewaardeerd. Op de voerschool wordt gewerkt met groepsplannen en individuele handelingsplannen conform het zorgbeleid van de school.

D ONTWIKKELING, BEGELEIDING EN ZORG	't Kwetternest	Algemene School Oost
D1 Ontwikkeling, begeleiding en zorg binnen de groep		
D1.1 Volgen van de brede ontwikkeling van alle kinderen	3	3
D1.2 De begeleiding is planmatig voor: de hele groep, de kleine (tutor)groep en het individuele kind	3	3
D1.3 De evaluatie van de aangeboden begeleiding en zorg	3	3
D1.4 Specifieke aandacht bij de begeleiding en zorg voor de taalontwikkeling	3	3
D2 Ontwikkeling, begeleiding en zorg in de bredere zorgketen		
D2.1 Leidsters/leerkrachten hebben een overzicht van de kinderen die zorg nodig hebben die de voor- resp. voerschool niet kan leveren, en van de aard van die zorg	3	3
D2.2 Leidsters/leerkrachten melden kinderen aan voor externe zorg wanneer de voor- resp. voerschool de gewenste zorg niet kan leveren	3	3
D2.3 De leidsters/leerkrachten blijven de ontwikkeling van kinderen met extra zorg bijhouden	3	3

Om de cognitieve vorderingen en de ontwikkeling op de overige gebieden van de kinderen te kunnen volgen, maken de voor- en voerschool gebruik van relevante toetsen uit het peuter- en leerlingvolgsysteem van het Cito. Op de voerschool gebeurt dat tweemaal in de peuterperiode, als de peuter ruim drie jaar is en een half jaar later nogmaals. Op de voerschool wordt tweemaal per schooljaar een taal- en rekentoets afgenomen. Op de voerschool worden observatielijsten gebruikt voor de overige ontwikkelingsgebieden. Op 't Kwetternest vindt een maand na plaatsing van een peuter een 'eerste indruk observatie' plaats. Daarnaast wordt de peuter tweemaal per jaar geobserveerd, waarbij een observatielijst gebruikt wordt die gebaseerd is op de CITO-observatielijst en wordt er bij zorgkinderen intensiever geobserveerd met behulp van de PDO lijst. Algemene School Oost vult naast de kleutertoetsen en de kleuterobservatielijst ook drie maal per jaar een observatielijst in voor de taalontwikkeling. Deze lijst is afgeleid van de referentieniveaus voor taal. Volgend jaar zal deze lijst uitgebreid worden met rekenen.

Indien de vorderingen bij kleuters achter blijven bij de verwachting, worden conform het zorgbeleid van de school, handelingsplannen opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd. Ook voor peuters met een sterk achterblijvende ontwikkeling worden er handelingsplannen opgesteld, uitgevoerd en geëvalueerd. Dit valt doorgaans samen met het tutorprogramma.

Op het moment dat de voor- of voerschool de gewenste zorg of hulp niet meer kan geven, bestaan er korte lijnen met externe deskundigen. Dat kan de verpleegkundige zijn, maar ook een logopedist, een psycholoog/orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werk of Centrum voor Jeugd en Gezin. Dit geldt ook voor de voerschool, hoewel daar de meeste contacten via de wijkverpleegkundige lopen.

E KWALITEITSZORG BINNEN DE VOOR- C.Q. VROEGSCHOOL	't Kwetternest	Algemene School Oost
E1 Er is VVE-coördinatie in de voor- c.q. vroegschool	3	3
E2 De voor- c.q. vroegschool evalueert de kwaliteit van VVE regelmatig	3	2
E3 De voor- c.q. vroegschool evalueert de opbrengsten van alle kinderen	2	2
E4 De voor- c.q. vroegschool formuleert op basis van evaluaties verbetermaatregelen en voert die aantoonbaar en planmatig uit	3	3
E5 De voor- c.q. vroegschool borgt de kwaliteit van haar educatie	3	4
E6 In de kwaliteitszorg van de basisschool wordt ook specifiek naar VVE gekeken	nvt	2

Peuterspeelzaal 't Kwetternest heeft haar eigen kwaliteitssysteem bestaande uit een handboek met diverse werkprotocollen. Ook wordt er gewerkt met de kwaliteitskaart VVE die jaarlijks wordt besproken en geëvalueerd. Het uitgangspunt is dat deze kaart gezamenlijk met de vroegschool wordt ingevuld. De laatste jaren heeft de vroegschool dit echter niet meer gedaan. Om de kwaliteit van de bouwstenen van VVE te bewaken en er op toe te zien dat de gewenste opbrengsten van VVE ook worden behaald is het echter noodzakelijk dat dit jaarlijks plaatsvindt. Daarnaast is het noodzakelijk dat er jaarlijks geëvalueerd of tenminste de ontwikkeling en vorderingen van de doelgroepkinderen volgens verwachting zijn, de begeleiding en extra zorg tot de gewenste effecten hebben geleid, de pedagogische en educatieve vaardigheden van de leidsters en leerkrachten voldoen aan de eigen norm, het gerealiseerde VVE-beleid aan de gestelde doelen beantwoord en de ouders in een gewenste mate hebben geparticipeerd. In dit verband ontbreken ook doelstellingen op gemeentelijk niveau.

Algemene School Oost beschikt over haar eigen kwaliteitssysteem, geldig voor het gehele onderwijs, waarbinnen echter niet specifiek naar VVE gekeken wordt. De werkwijze rondom Piramide wordt echter goed geborgd doordat deze een duidelijke plek in het kwaliteitshandboek van de school heeft. Hierin wordt uitvoerig beschreven hoe op Algemene School Oost Piramide wordt ingezet. De school is hiermee een voorbeeld voor anderen.

F DOORGAANDE LIJN	't Kwetternest	Algemene School Oost
F1 Er is VVE-coördinatie tussen de voor- en vroegschool	3	
F2 Voldoende kinderen stromen door naar een vroegschool	3	
F3 De voor- en vroegschool zorgen voor een warme overdracht	4	
F4 Het aanbod van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd	3	
F5 Het pedagogisch klimaat en het educatief handelen van de voor- en vroegschool is op elkaar afgestemd	2	
F6 De manier om met ouders om te gaan op de voor- en de vroegschool is op elkaar afgestemd	2	
F7 De interne begeleiding en zorg zijn op de voor- en vroegschool op elkaar afgestemd	3	

De doorgaande lijn tussen de voor- en vroegschool is op het merendeel van de indicatoren van voldoende kwaliteit. De leidsters van de peuterspeelzaal en één van de kleuterleerkrachten die tevens adjunct-directeur van de basisschool is, coördineren de onderlinge samenwerking en afstemming. Vijf maal per jaar zitten zij samen om de tafel. Tijdens het overleg worden met elkaar de thema's en activiteiten afgestemd en gepland. Het is een aanbeveling om ook terug te kijken op de afgesloten projecten om op die manier de uitvoering ervan te verbeteren. Tijdens deze genoemde overleggen worden ook alle 3-jarige peuters besproken die zijn aangemeld voor Algemene School Oost. Op deze wijze worden alle peuters minimaal twee keer en vaak zelfs drie keer besproken voordat ze daadwerkelijk naar de vroegschool uitstromen. Vrijwel alle peuters van 't Kwetternest stromen door naar Algemene School Oost. Deze school krijgt echter ook veel

peuters doorverwezen vanuit andere peuterspeelzalen. Met deze zalen wordt door de vroegschool telefonisch contact gezocht om een goede overdracht te bewerkstelligen. De vroegschool is met deze werkwijze een voorbeeld voor anderen.

Het is wenselijk dat leidsters en leerkrachten intensiever kennis gaan nemen van elkaars pedagogisch en educatief handelen teneinde te leren met en van elkaar.

G OPBRENGSTEN VAN VVE	't Kwetternest	Algemene School Oost
G1 De resultaten worden gemeten conform de afspraken	nvt	nvt
G2 De resultaten zijn van voldoende niveau	nvt	nvt
G3 Verlengde kleuterperiode	nvt	3

4. VERVOLGAFSPRAKEN

Het bezoek heeft geen aanleiding gegeven voor het maken van vervolgafspraken.